

MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE

Nr. 24.791/16.01.2019

APROB. Secretar de Stat, Irina Elisabeta KOVÁCS privind organizarea și desfășurarea **OLIMPIADEI DE LINGVISTICĂ SOLOMON MARCUS** învățământ secundar inferior și superior-

CAPITOLUL I - Cadrul general

Art.1. (1) Prezentul regulament cuprinde cadrul de organizare și desfășurare al Olimpiadei de Lingvistică Solomon Marcus, în vederea stimulării performantei si pentru asigurarea reprezentării României la International Linguistics Olympiad-http://www.ioling.org/ și are drept obiectiv descoperirea și înțelegerea de către elevi a algoritmului lingvistic în baza căruia se dezvoltă competența de comunicare lingvistică, indiferent de idiom.

REGULAMENT SPECIFIC

– competitie transdiciplinară –

(2) Conceptul care stă la baza Olimpiadei de Lingvistică Solomon Marcus îsi are fundamentarea în principiile care guvernează competiția internațională de profil și este în consens cu Anexa la Propunerea de recomandare a Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, document al Comisiei Europene, Bruxelles, 17.1.2018, contribuind la formarea competenței lingvistice, care definește capacitatea elevului de a utiliza diferite limbi în mod corespunzător și eficient pentru comunicare.

(3) Organizarea și desfășurarea etapelor olimpiadei respectă prevederile Ordinului nr. 3015/08.01.2019 pentru modificarea si completarea anexei nr. 1 a Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologieicadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, scolare și extrascolare, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. (1) Olimpiada de Lingvistică Solomon Marcus este o competiție destinată tuturor elevilor din învățământul preuniversitar secundar inferior și superior (gimnaziu și liceu), indiferent de limba de școlarizare (școli cu predare în limba română și școli cu predare în limbile minorităților naționale/sau într-o limbă străină).

(2) Competiția este construită după modelul olimpiadelor internaționale de profil, asigurând astfel deschiderea pentru participarea concurenților și la competiții de lingvistică

computatională din alte țări (The Australian Computational and Linguistics Olympiad -

http://ozclo.org.au, North American Computational Linguistics Olympiad -

http://www.nacloweb.org/international.php etc.); Olympiade linguistique canadienne (OLCLO) - https://olclo.org/fr/ etc.).

(3) Olimpiada asigură abordarea transdiciplinară a comunicării lingvistice și culturale, antrenând elevi capabili de performanță, într-o competiție bazată pe logică, analogie și conexiuni culturale, independent de conținuturile din curriculum național.

(4) Organizarea și desfășurarea etapelor **Olimpiadei de Lingvistică** *Solomon Marcus* respectă prevederile din normativele în vigoare privind competițiile școlare.

(5) La etapa națională a competiției pot participa, în calitate de invitați, în limita bugetului aprobat, echipe/delegații din alte țări, care studiază limba română ca disciplină de studiu.

(6) Listele cu elevii din alte țări vor fi transmise pe contul oficial al disciplinei: minorități2017romana@gmail.com. până la data de 25 aprilie a anului școlar în curs.

(7) Finanțarea participării la competiția națională a elevilor care studiază limba română în țări din jurul României va fi realizată astfel:

- de către școala/școlile de proveniență, a transportului din și către țara de rezidență;
- cazarea şi masa, de către inspectoratul şcolar care găzduieşte etapa națională, prin sponsorizări obținute în acest scop şi din bugetul aprobat pentru organizarea şi desfăşurarea olimpiadei.

(8) Precizările de la alin. (2) se înscriu în politicile educaționale destinate românilor de pretutindeni și au la bază asigurarea egalității de șanse pentru elevii români la domeniile competiționale promovate de România.

Art. 2. (1) Olimpiada de Lingvistică *Solomon Marcus* stimulează performanța la nivel comunicativ-funcțional și se înscrie în tendințele moderne în comunicare, vizând diminuarea limitelor și eliminarea barierelor existente din perspectivă strict idiomatică.

(2) Rolul olimpiadei este de a dezvolta competența-cheie fundamentală, aceea de *a învăța să înveți*, prin:

- creșterea interesului pentru componenta lingvistică a comunicării, fundamentală pentru derularea procesului în dimensiunea sa pragmatică;
- cultivarea multilingvismului, cu sprijin în limba maternă;
- încurajarea diversității lingvistice şi culturale;
- stimularea abilităților elevilor pentru gândirea logică și analogică și aplicarea creativă a cunoștințelor generale în decodarea mesajului;
- dezvoltarea competenței de a rezolva probleme autonome de lingvistică, folosind datele lingvistice oferite, fără a cunoaște limbile respective;
- înțelegerea mecanismului care stă la baza traducerii automate și care guvernează lingvistica computațională.

Art. 3 (1) Competiția pune în valoare abilitățile lingvistice ale elevilor în relație cu modelul matematic al comunicării și se bazează pe nivelul de cultură generală, fără a presupune cunoștințe speciale, ci doar o bază teoretică fundamentală (concepte esențiale, însușite prin învățare și înțelegere, în raport de complementaritate) și nu presupune parcurgerea programelor școlare disciplinare de limba română și de matematică.

(2) Olimpiada de lingvistică aplică, la nivel național, conceptul după care este construită olimpiada internațională de lingvistică, subiectele fiind propuse de mediul academic.

(3) Subiectele valorifică ordonarea structurilor lingvistice, a formulelor de construcție a comunicării, în relația emițător-receptor, cu scopul înțelegerii mesajului și sunt unice, la nivel de secțiune, indiferent de limba de școlarizare, având în vedere specificul competiției.

(4) În redactarea răspunsurilor, concurenții vor aplica, prin analogie, principiile logicii semantice în raport cu logica gramaticală și cu aspectul morfosintactic al enunțului, sprijinindu-se substanțial pe nivelul individual al competenței de comunicare în limba maternă. Art. 4. (1) Începând cu anul școlar 2018-2019, competiția cuprinde două secțiuni:

- I. **secțiunea de EXERCIȚIU** pentru elevii din învățământul secundar inferior (clasele gimnaziale):
  - *categoria A de participanți:* (elevii din clasele V-VI) indiferent de limba de școlarizare;
  - categoria B de participanți: (elevii din clasele VII-VIII) indiferent de limba de școlarizare;
- II. secțiunea de PERFORMANȚĂ pentru elevii din învățământul secundar superior (clasele IX XII), indiferent de limba de școlarizare.

(2) Etapele Olimpiadei de Lingvistică *Solomon Marcus* sunt: județeană/pe municipiul București, națională și internațională (http://www.ioling.org).

(3) Etapele județeană și națională ale Olimpiadei de Lingvistică se desfășoară pe secțiuni/categorii, conform prevederilor alin. (1) din prezentul articol, având ca scop identificarea și promovarea elevilor capabili de performanțe reale în acest domeniu competițional.

(4) Conform calendarului oficial aprobat de minister, această olimpiadă este organizată de MEN în colaborare cu **Departamentul de Lingvistică** al **Facultății de Litere de la Universitatea din București**, cu **Institutul de Lingvistică** *Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti* al **Academiei Române** și cu **Human Language Technologies Research Center**, având sprijinul inspectoratelor școlare.

(5) Comisiile județene de organizare și desfășurare a olimpiadei de lingvistică pot decide să organizeze și etape anterioare etapei județene, ca filtre valorice pentru implicarea în competiția la nivel județean doar a elevilor cu un real potențial de performanță în domeniu.

CAPITOLUL II - Tematica și structura subiectelor

Art. 5. (1) Informații privind structura subiectelor se pot accesa de pe site-ul Universității București, Facultatea de Litere:

http://www.unibuc.ro/facultati/litere/Olimpiada_Nationala_de_Lingvistica.php și pe pagina de Facebook a olimpiadei.

(2) Subiectele propuse la toate etapele olimpiadei evaluează nivelul competențelor dobândite prin educație formală, nonformală și informală și vizează capacitatea de tratare disciplinară/ interdisciplinară/ transdisciplinară a subiectelor propuse.

(3) Conform uzanței, subiectele (pentru secțiunile de antrenament și de performanță) la etapele județeană și națională ale Olimpiadei de Lingvistică Solomon Marcus, sunt concepute de către cercetători și cadre didactice universitare de la Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti al Academiei Române și de la Facultatea de Litere a Universității București.
(4) Structura subiectelor pentru Olimpiada de lingvistică – faza județeană și faza națională este

Secțiunea de EXERCIȚIU (gimnaziu):

următoarea:

- atât pentru categoria A (clasele V-VI), cât și pentru categoria B (clasele VII-VIII) subiectul va avea *două părți*;

- fiecare parte va avea un număr de cerințe comune pentru ambele categorii și un număr de cerințe la care vor răspunde numai elevii din categoria B;

- baremul de corectare va fi diferențiat (ca punctaj alocat fiecărei cerințe) pentru fiecare categorie.

Secțiunea de PERFORMANȚĂ (liceu):

- subiectul va avea trei părți, cu un număr de cerințe pentru fiecare parte.

(5) La etapa județeană se vor avea în vedere următoarele:

a) deoarece evaluarea se face de către comisia centrală (profesori universitari), structura cerințelor va fi ușor modificată, alocându-se un spațiu precis, limitat, pentru partea rezervată explicațiilor;

b) elevii vor primi foi distincte pentru fiecare subiect (cu colț închis), pe care vor redacta și rezolvarea fiecărui subiect, încadrându-se în limita de spațiu impusă; niciun subiect (însoțit de rezolvare) nu va depăși o foaie (recto-verso).

c) timpul de lucru este de 3 ore.

(6) În vederea rezolvării subiectelor, concurenții de la secțiunea de **performanță** vor cunoaște sensul următorilor termeni științifici: *accent, accident fonetic, aglutinant, agramaticalitate, alternanță, auxiliar, clasificator, clitic, compunere, consoană, coordonare, defectiv, derivare, desinență, diftong, diftongare, encliză, flexiune, fonem, gramaticalizare, infix, interfix, lege fonetică, monoftongare, morfem, negație, pictogramă, postpoziție, prefix, prepoziție, prozodie, reduplicare, semivocală, silabă, subordonare, sufix, supletivism, triftong, vocală etc., precum și alfabetul fonetic internațional.*

(7) Concurenții de la secțiunea de **exercițiu** vor cunoaște sensul următorilor termeni: *accent*, *accident fonetic, alternanță, auxiliar, compunere, consoană, coordonare, defectiv, derivare, desinență, diftong, diftongare, flexiune, fonem, morfem, negație, pictogramă, postpoziție, prefix, prepoziție, prozodie, semivocală, silabă, subordonare, sufix, triftong, vocală etc.*, precum și alfabetul fonetic internațional.

(7) În conformitate cu prevederile normativelor în vigoare, toți concurenții pot să se informeze cu privire la specificul olimpiadei de lingvistică, prin accesarea și consultarea următoarele surse bibliografice:

- http://www.ioling.org/;
- http://www.uklo.org/;
- http://www.ozclo.org.au/;
- http://www.naclo.cs.cmu.edu/;
- http://www.cngl.ie/ailo/index.html;
- http://www.obling.org/
- http://www.ioling.org.cn/
- http://www.linguistics.fi/kiol/
- http://krlo.kr/
- http://www.iolingjapan.org/
- http://www.lingling.ru/olymps/mos_olymp/index.php
- http://ioling.ppke.hu/
- http://plo-in.org/
- http://ufal.mff.cuni.cz/clo
- https://www.teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/lingvistikaolumpiaad
- http://www.loling.lv/
- https://www.universiteitleiden.nl/pre-classes/taalkunde-olympiade
- https://www.zotks.si/logika/
- https://ole.abumatran.eu/?lang=es
- https://sites.google.com/a/ufs.se/lingolympiaden/
- https://ling.org.ua/
- https://sites.google.com/site/lingomann/home
- http://lope.linguistics.ntu.edu.tw/ioltw2016/
- *Dicționar de științe ale limbii* (DSL), București, Editura Nemira, 2001/2005 (Bidu Vrănceanu, Angela; Călărașu, Cristina; Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana; Mancaș, Mihaela; Pană Dindelegan, Gabriela)

- Coșeriu, Eugeniu, *Introducere în lingvistică*, Editura Echinox, Cluj, 1999 (recomandat concurenților de la secțiunea de performanță)
- Ionescu, Emil, *Manual de lingvistică generală*, București, Editura ALL, 2012 sau alte ediții (clasificarea limbilor după criteriul genealogic și tipologic)
- Marcus, Solomon, *Lingvistica matematică*. *Modele matematice în lingvistică*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1963 (recomandată concurenților de la secțiunea de performanță)

(8) Tematica și bibliografia sunt orientative și sunt destinate înțelegerii de către elevi a mecanismului de traducere dintr-o limbă necunoscută în alta cunoscută (română sau o limbă de circulație internațională).

CAPITOLUL III - Evaluarea lucrărilor

Art. 6. (1) La etapa județeană, evaluarea concurenților se va face pe baza unor subiecte unice, transmise fiecărui inspector de limba și literatura română de către directorul Institutului de Lingvistică *lorgu Iordan-Al. Rosetti*, al Academiei Române.

(2) Având în vedere specificul acestei competiții, la etapa *județeană* și etapa *națională*, evaluarea se face de către cadre didactice universitare și cercetători de la Institutul de Lingvistică *Iorgu Iordan-Al. Rosetti* și de la Facultatea de Litere a Universității București, inițiatoarea competiției, alături de MEN, după cum urmează:

- a) pentru etapa județeană:
  - În termen de 2 zile de la desfăşurarea etapei județene, vicepreşedintele şi secretarul subcomisiei de organizare la nivel județean, alcătuită conform prevederilor metodologiei-cadru în vigoare, amestecă lucrările, pe secțiuni, le numerotează de la 1 la n şi le grupează în pachete, care vor fi transmise, prin poştă, la Institutul de Lingvistică *Iorgu Iordan Alexandru Rosetti*, în vederea evaluării răspunsurilor de către cadrele didactice universitare, membre ale comisiei centrale, care au elaborat subiectele. Coletul va conține şi un proces-verbal care va menționa numărul de lucrări de la fiecare secțiune.
  - În termen de până la 45 de zile de la desfășurarea etapei județene, cadrele didactice universitare, membre ale comisei centrale, vor realiza evaluarea lucrărilor primite de la fiecare inspectorat școlar.
  - Institutul de Lingvistică *Iorgu Iordan-Al. Rosetti* va întocmi tabelele cu rezultatele la nivelul fiecărui județ, în ordine valorică.
  - Fiecare comisie județeană va asocia denumirea numerică și cu indicativul județului cu numele elevului și va întocmi tabelul nominal cu cei care vor participa la etapa națională
  - Clasamentul național va fi comunicat de Institutul de Lingvistică și va cuprinde locurile suplimentare acordate numai pentru secțiunea învățământ secundar superior, în vederea lărgirii bazei de selecție pentru etapa internațională a competiției.

Indicații de numerotare pentru secțiunea de EXERCIȚIU: de exemplu CJ-I, A-1 sau CJ-I, B-1 ...... Legenda: indicativul județului (Cluj: CJ), secțiunea I (exercițiu), categoria A sau B, după caz, numărul lucrării 1, 2, 3......

Indicații de numerotare pentru secțiunea de PERFORMANŢĂ: de exemplu CJ-II-1..... Legenda: indicativul județului (Cluj: CJ), secțiunea II (performanță), numărul lucrării 1, 2, 3......

b) pentru etapa națională:

- În după amiaza susținerii probei scrise, sub coordonarea preşedintelui comisiei, se va realiza evaluarea lucrărilor de către cadrele didactice universitare care au alcătuit subiectele.
- Membrii echipei de alcătuire a subiectelor, delegați de președintele comisiei centrale, vor explica elevilor modul de rezolvare a acestora.

CAPITOLUL IV - Norma de reprezentare

Art. 7. (1) Elevii vor participa la cele două secțiuni ale competiției, calificarea acestora la etapa națională realizându-se în ordinea valorică, pe secțiune, iar nu pe clasă, dacă punctajul obținut reprezintă cel puțin 40% din punctajul maxim prevăzut și cu respectarea normei de reprezentare/județ, conform prevederilor Metodologiei - cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, în vigoare.

(2) Din fiecare județ și din fiecare sector al municipiului București norma de reprezentare pentru etapa națională este următoarea:

- 2 elevi de la secțiunea de EXERCIȚIU (1 elev de la categoria A clasele V-VI și 1 elev de la categoria B – clasele VII-VIII) din fiecare județ și din fiecare sector al municipiului București (2 elevi/județ/sector);
- 2 elevi de la secțiunea de PERFORMANȚĂ (de la liceu, indiferent de clasa în care studiază) din fiecare județ/sector (2 elevi/județ/sector);
- în plus, 23 de elevi numai de la secțiunea de *performanță*, care vor fi nominalizați de către Institutul de Lingvistică, pe lista destinată locurilor suplimentare, conform ierarhiei naționale, indiferent de județul căruia îi apartine fiecare.
- La etapa națională vor participa în total 211 elevi.

(3) În termen de cel mult 45 de zile de la desfășurarea etapei județene a olimpiadei, Institutul de Lingvistică *Iorgu Iordan - Al. Rosetti* al Academiei Române va comunica, pe contul oficial **minoritati2017romana@gmail.com**, lista elevilor calificați pentru a participa la etapa națională, la fiecare secțiune. Având în vedere faptul că etapa națională se desfășoară într-un sfârșit de săptămână de la jumătatea lunii mai, elevii calificați beneficiind astfel de un timp generos de pregătire.

(4) În situația de eventuală egalitate de punctaj, conform prevederilor în vigoare, *nu se face departajare, chiar dacă se depășește numărul de locuri suplimentare atribuite conform prezentei metodologii*, aceștia fiind promovați la etapa superioară a olimpiadei.

(5) Comisia centrală va stabili și valida componența lotului olimpic al României care va participa la Olimpiada Internațională de Lingvistică. Lotul olimpic este alcătuit numai din elevi participanți la secțiunea de **performanță**, situați pe primele 4 locuri, în ierarhia valorică a secțiunii.

(6) Cei **4 elevi** din lotul olimpic reprezentativ al României vor urma un stagiu de pregătire pentru olimpiada internațională, conform calendarului aprobat pentru pregătirea loturilor olimpice internaționale.

(7) Pregătirea pentru etapa internațională a competiției se va desfășura în cadrul **Facultății de Litere de la Universitatea București** și la **Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan – Al. Rosetti** al Academiei Române, în parteneriat cu **Human Language Technologies Research Center** și va fi coordonată de două cadre didactice universitare care îi vor însoți la olimpiada internațională.

CAPITOLUL V - Premierea

Art. 8. Pentru fiecare **secțiune/categorie**, se acordă câte 3 premii (de regulă un premiu I, un premiu II și un premiu III) și mențiuni pentru cel mult 15% din numărul elevilor participanți, cu respectarea ierarhiei/secțiune/categorie.

Art. 9. (1) Premiile și mențiunile se acordă în conformitate cu prevederile din Metodologia - cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare.

(2) Premiile speciale se acordă independent de premiile și mențiunile acordate de minister, după modelul aplicat la etapa internațională a olimpiadei de lingvistică.

CAPITOLUL VI - Dispoziții finale

Art. 10. (1) Olimpiada de Lingvistică Solomon Marcus beneficiază de un site de comunicare și informare, conceput și administrat de Facultatea de Litere de la Universitatea București și de către Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan - Al. Rosetti, care conține mai multe exemple de subiecte și alte informații privind organizarea și desfășurarea competiției:

(http://old.unibuc.ro/facultati/litere/Olimpiada_Nationala_de_Lingvistica.php).

(2) Resurse în vederea antrenării elevilor pentru această competiție se pot accesa și de pe site-ul **Human Language Technologies Research Center**: (<u>http://nlp.unibuc.ro/projects.html</u>).

Art. 11. (1) Elevii participanți la etapa națională a olimpiadei vor avea asupra lor un act de identitate/carnetul de elev vizat pentru anul școlar în curs și avizul epidemiologic eliberat de medicul de familie cu cel mult 48 de ore înainte de începerea competiției.

(2) Elevii vor fi însoțiți la etapa națională de câte 1 profesor pentru cel mult 10 elevi, care răspunde de supravegherea acestora pe toată perioada desfășurării olimpiadei.

(3) În cazul în care familia unui elev dorește să-l însoțească la etapa națională, inspectorul de specialitate din județ va solicita părinților o declarație pe propria răspundere, prin care aceștia iau la cunoștință programul olimpiadei și își asumă respectarea acestuia, precum și supravegherea elevului, profesorul însoțitor fiind absolvit de orice sarcină în acest sens.

Art. 12. (1) Elevii selectați pentru a participa la etapa internațională vor beneficia de o pregătire intensivă gratuită, timp de o săptămână, asigurată de specialiști de la Facultatea de Litere din cadrul Universității București și de la Institutul de Lingvistică *Iorgu Iordan - Al. Rosetti.* Pregătirea se va desfășura la București, într-un interval de timp stabilit prin calendarul pregătirii loturilor olimpice pentru participarea la competiții internaționale.

(2) Lotul olimpic al României va fi însoțit de două cadre didactice universitare de la Facultatea de Litere și de la Institutul de Lingvistică *Iorgu Iordan - Al. Rosetti*, care au realizat și pregătirea lotului olimpic al României și care fac parte din comisia internațională a olimpiadei, conform uzanței.

(3) Participanții la **Olimpiada Internațională de Lingvistică** pot alege, ca limbă de concurs, **româna/limba lor maternă** sau **engleza**, conform prevederilor din regulamentul competiției internaționale.

(4) În cazul în care unul dintre elevii din lista comunicată pentru etapa națională nu poate sau nu mai dorește să participe, Institutul de Lingvistică va decide cine îl va înlocui, cu respectarea ierarhiei/secțiunea de performanță.

(5) În situația în care unul dintre componenții lotului olimpic al României nu mai dorește sau nu mai poate participa la etapa internațională, anunțând acest lucru după momentul în care ministerul a făcut achiziția biletelor de avion, școala de proveniență și inspectoratul școlar județean vor face demersurile pentru decontarea sumei avansate de către MEN pentru cumpărarea biletelor.

Director, Alexandru SZEPESI

Inspector General, Mina-Maria RUSU